Any segon - II.a Època - N.º 57

Dissabte 29 Novembre 1924

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guardia, 14, pral. - BARCELONA

SENSE EDUCACIÓ PREVIA NO HI POT HAVER LLIBERTAT.
GABRIEL ALOMAR

DEFININT POSICIONS

Exàmen de conciència

El Sr. Landrove, contestant a un article meu que ha tingut certa fortuna, insinua una al·lusió a l'«Unió Socialista de Catalunya» recordant-li el deure de l'examen de conciència. El méu crit d'alarma no obeía a altre moviment espiritual que a l'imperatiu categòric d'un detingut examen de conciència...

Ara bé: els articles del Sr. Landrove, que el nostre collega diari de Madrid sembla adoptar com a criteri oficial del partit socialista, senyalen precisament en el socialisme una divergència en la qual nosaltres necessitem fixar bé la nostra posició, per a les responsabilitats de cadascú davant el pervenir.

Tothom compendrà els motius en que fonamentem la nostra actitut excepcional enfront de l'actual govern d'Espanya. Nosaltres, que no hem perdut el sentit de la gradació entre els valors polítics, per reprobables que sien, no admetem la teoria en que el Sr. Landrove voldria confondre sota un mateix anatema les formes polítiques sotmeses poc o molt a l'intervenció protestatària del poble i les que es sustreuen a tot diàleg per la raó mateixa de l'origen de llur poder.

Però en aquest moment la nostra intenció no és insistir sobre temes impossibles de tractar. Ben al contrari. El que volem consignar no és, no pot ésser, l'intensitat de la nostra impulsió negativa davant la situació present d'Espanya; sinó l'emoció que l'hora actual infón en la nostra sentimentalitat de socialistes. I sense cap vanitat inoportuna i enutjosa, voldriem recabar per a nosaltres, en la generosa pugna d'ideals i de conducta que ara s'inicia entre companys, l'interpretació pura de la conciència socialista. Que ningú no vegi en nosaltres intenció de sembrar disparitats en la comunió fraterna, sinó l'apel·lació a l'ideal contra els errors possibles, i sempre generosos, de la conducta.

Situats a Catalunya, que és avui el camp d'experimentació més instructiu d'Ibèria, nosaltres som arribats a la fe socialista com a la confluència dels dos camins de llibertat: la llibertat individual o política, i la llibertat collectiva, en les seves formes atanyents a les agrupacions socials i a les ètniques.

Per a arribar a la consecució total de la nostra aspiració, imaginem la lluita civil com un debat amb els poders; com una antinomia entre l'Esdevenir i l'Estat. Queda clar, doncs, que pressuposem la possibilitat d'aqueix diàleg, d'aqueixa disputa interventora i creadora. Recabem únicament, dels Poders contra els quals haguem de lluitar, un *mínimum* de garanties per a expandir i difondre la nostra sentimentalitat, plens de fè en l'eficàcia mateixa de la nostra paraula,

Com a lliberals de la llibertat política, estem disposats a sustituir amb el nostre esforç, als partits encarregats directament de sostenir-la i reclamar-la, quan aqueixes forces defalleixin o traicionin llur nom. Com a lliberals de la llibertat ètnica, posèm com a terme de gradació en el nostre criteri davant els governs la consideració a Catalunya, futura forma confederativa en el concurs universal dels pobles. Com a lliberals de la llibertat social, recabem per al proletariat la conciència d'un futur destí hegemònic per a la nova plasmació total de la ciutadania.

I no sabem comprendre que es parli d'un aspecte parcial de la llibertat sense fonamentar-lo en la percepció simultania de tots els altres.

Amb aquests títols veniem a encarnar, modestament, una forma ideal de socialisme. Amb aquests títols també, posem la nostra conducta davant el pas efímer de les potestats históriques. I creièm qu'els nostres lectors podran judicar la gradació de la nostra bel·ligerància davant els poders d'ahir i els d'avui, en relació a la font popular o extrapopular de llur sobirania.

GABRIEL ALOMAR.

La nostra veu.

La nostra crida als homes de tots els camps de l'obrerisme demanant el seu parer sobre la transcendental qüestió del «Front Unic» ha trobat un amplíssim ressò. Més de tres mesos fa que els articles ploven a dojo damunt la nostra taula de redacció.

L'hora es arribada però, de que JUSTICIA SOCIAL hi digui també la seva paraula. Altrament, l'acreditat dia del judici darrer trobaria potser encara als obrers de la nostra terra discutint normes i principis... i *tant ben dividits* com fins ara. I no és que fractem de cloure la nostra campanya per a l'unió de la família proletaria; fou començada amb l'aparició de JUSTICIA SOCIAL i no la donarem per finida fins que hagi arrelat entre nosaltres aquell intel·ligent i humà esperit de germanor indispensable per a tòta obra eficaçment renovadora i sense el qual els obrers d'aquí no fan altra cosa que denunciar la que es podria anomenar llur «inconsciència de classe».

Sabem per endavant les dificultats enormes que de moment s'oposen al triomf de les nostres aspiracions. En cap cosa son els homes tan conseqüents com en l'error; sovint, les anomenades «lliçons de l'esperiència», serveixen més aviat per a entoçudir-los que no pas per a escarmentar-los. I és que potser, més que d'una qüestió de ciència, es tracta aquí d'una qüestió d'ètica; més que d'un problema racional es tracta d'una geia.

La fretura inajornable d'una total organització de les forces obreres, és tant evident que ningú no s'atreveix a negar-la de pla. El que hi ha és que en el moment de condicionar-la molts pobres d'esperit, alletats tota la vida en les mamelles del sectarisme, no veuen que el marc esquifit en que voldrien encerclar-la és absolutament incapaç per mantenir-la. Malfieu-vos de les etiquetes; lliberals o llibertaris de nom, aquests homes tenen l'ànima del bergant Procuste. Ells tenen la *veritat* absoluta i definitiva; si no voleu passar pel seu adreçador, sou uns traidors o uns venuts al capitalisme.

I, bé; és inútil que tractin d'enganyar-se a ells mateixos. Els fets parlen amb major contundència que tots els sofismes. L'organització obrera catalana no és avui altra cosa que un mite, un fantasma, un nom sense cap realitat. I mentre els que podrien canviar l'actual estat de coses, s'entestin en mantenir les mateixes normes, tàctiques i procediments que han dut a l'actual desastre és impossible que es produeixi cap reacció salvadora. Els esperits tenen ara les ales obertes i la bandera sindical que vulgui aplegar tots els obrers conscients haurà de tenir els plecs molt amples. Per això, considerant les realitats del moment, la manca d'una veritable educació sindical dels nostres medis, l'aferrissament de les passades lluites i el ròssec de passions que han deixat arreu, creiem indispensable que tots i cada u sapiguem renunciar a les nostres peculiars característiques diferències i cerquem amb el criteri de màxima amplitud possible el pla de convergència. En aquest sentit, i a fi que el front únic dels treballadors catalans pugui arribar a assolir la realitat desitjada, com unes amples bases constituients, proposem a tots els sectors obrers vulguin adoptar per la reconstrucció dels estols organitzats les següents directrius:

PRIMERA: *Sindicats d'Industria constituits a base democràtica,* és a dir, un sol sindicat per cada branca industrial, sense monopolis de grup, clandestinitats tèrboles ni poders irresponsables.

SEGONA: *Intervencionisme polític* en tot allò que afecti directament a la vida proletària, com són ara qüestions d'higiene, instrucció, educació, subsistències, organització del treball, habitacions obreres, etc. i

TERCERA: *Aplegament dins una mateixa organització dels sindicats d'oficis manuals i de professions lliberals,* conservant però totalment l'estructura d'aquells organismes (si el seu ingrés podés ésser voluntàriament assolit) que per la seva actuació hagin demostrat posseir capacitat i eficàcia, com són ara, per exemple, la «Federació de Dependents de Catalunya», el «Sindicat de Tècnics», etc.

No cal dir, demés, que els orguens periodístics que l'organització acordés sostenir s'haurien de consagrar exclusivament a l'educació sindical i humana de tots els obrers adherits, mantenint-se fòra de tot partidisme, informant-se solament dels principis de lluita de classes i de transformació del règim capitalista que són normatius del Socialisme i comuns als idearis socialista, anarquista i comunista.

Aquesta és la veu sincera i generosa de JUSTICIA SOCIAL. Ara, els treballadors tenen la paraula.

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa. Dels articles signats en són responsables llurs autors.

Els pervinguts

—Es una marca nova: no fa gens de soroll.
—Ah; així no em convé; jo vull un auto que fassi força soroll.

RESPOSTES A L'ENQUESTA

UNITAT DE PRINCIPI

Desde llarg temps que ens venim fent, entre altres, la següent pregunta. Perquè nosaltres els obrers—s'entèn manuals i intel·lectuals alhora—no tenim de buscar quelcom dintre el respectiu ideari que cada ú professi, que ens sigui comú a uns i a altres, és a dir, a tots els que militem dintre de les diferentes modalitats ideològiques de l'obrerisme nostrat, i que avui estem dividits i subdividits amb una sèrie de sectors, agrupaments i capelletes que la seva atomització fa encara més estèril? No ens seria possible, si tots tinguéssim la necessària comprensió i alhora una gran dossi d'amor veritable al que propaguem, de cercar amb dalit d'èxit tot allò que uns i altres tenim com el màxim anhel? Es que dintre les nostres respectives ideologies no hi ha punts de coincidència; no hi ha ratlles covergents, no hi ha en la immensa majoria dels cassos, pensaments comuns i fins sentiments concordants? Per què, doncs, si tenim unitat de pensament i de sentiment ens empenyem en restar separats, dissociats; perdent el temps, preciós, que ens manca per fer obra positiva, obra de construcció uns cops, de consolidació els altres; però sempre més pràctica, més convenient que no la que fem ara, de més alt, però que de molt més alt interés pel nostre principi bàsic, de la estructuració d'una societat nova, més justa, més del nostre temps i del nostre poble, ço és, més equitativa; en la que preveiem la suprema afirmació de l'home en la seva més completa plasmació, sobirana, de la seva execelsitut d'home-déu i home-rei alhora.

Jo crec que si tots plegats, amb bona fè i amb bona voluntat ens ho proposavem, reixiriem, perquè en trobariem molts de punts en els quals uns i altres coincidim, és a dir, en els quals estem tots de complet acord, sense la més petita ombra de discrepància, sinó tot al contrari. Per quina inconprensible mala voluntat no ens agermanem, doncs no fem un bloc en la macisa resistència la qual vagin a estrallar-se les escomeses de la burgesia? Perquè tots plegats a una no deixem per altres moments més oportunts la tasca de partit, d'agrupament, de capella, de colla; i ens posem a treballar de fort i de ferm en aquesta nova creuada de germanament de classe, de comunitatde pensament i de solidaritat de sentiment? Es que encara no ha arribat l'hora d'arrimar per inutils tots aquests topics corrents i vulgars, de les dretes i les esquerres, dels polítics, apolítics i antipolítics, amb les antigües acepcions del mot política. Per ventura hi ha algú que cregui possible avui ja, una doble actuació contraposada, com havíem vist, d'avançats en política i alhora rerassegats en les lluites de classe; o bé, al revés, d'avençats en les lluites de classe que actuaven de rerassegats en política, i fins la inversemblant i paradoxal feta de alguns apolítics que feien «política de conveniència» i la encara més inexplicable actuació dels avançats de classe i com a tals antipolítics, fent el joc políticament parlant als elements de màxima significació retardatària políticament i economicament considerats? Avui creiem que això ja no serà possible; creiem que ja s'ha acabat el jugar amb dos jocs de cartes. Els partits burgesos com a tals, en l'aspecte d'atreure's els obrers, ja han caducat. Les que aquí es deien democràcies—que no eren tals—ja han fet a tots; la lluita moderna, la lluita d'ara, no ha d'ésser de partit en l'aspecte polític i de classe en l'aspecte econòmic; ha d'ésser conjuntivament de classe, tant en l'aspecte polític o de ciutadania, com en l'aspecte econòmic o de millorament de les condicions morals i materials del productor. Ja és hora que s'hagi acabat l'inexplicable dualisme de ciutadà i productor en divergència, combatint com a ciutadà el que s'afirmava com a productor o, a la inversa, protestant com a productor del que es feia com a ciutadà. Avui ja no existeix aquesta discrepància ni aquesta divisió, avui el ciutadà sentint-se productor alhora i el productor alhora sentint-se ciutadà han creat l'unitat que ens mancava, i en lloc de lluitar en dos fronts distints i de vegades contraposats, lluitarà en un sol front, el front únic, i emprarà el mateix la lluita política que la econòmica, i el mateix aquesta que la lluita social.

Perquè la lluita assoleixi la màxima eficàcia és necessari que previament hi hagi un plà coordinat, un comanament tan enèrgic com dúctil, tan previsor com comprensiu.

Deixem les divergències a recó com llast inútil que ens priva de mouren'ns a la mida de les nostres conveniències i ens fa retardar l'assoliment del que són els nostres grans anhels, els nostres grans desitjos; lliurem-nos de coses innecesàries o de coses supèrflues; res de destorbs. Fem via alegres, però enèrgics per a assolir un èxit falaguer, que no ens deturin en la nostra marxa ni les escomeses dels enemics ni les possibles traidories dels que concientment o inconcientment els hi facin el joc. Que la nostra convicció ens enpengui vers els viaranys de la lluita.

Homes lliures, homes concients del vostre deure, avant, al pas que ens permetin les circumstàncies, a petits passos o a grans gambades, però avant sempre, que també poc a poc es va lluny i no sempre el que més corre és qui arriba primer a la fita desitjada. Ja hem assolit el nostre primer èxit al poguer trobar una ratlla convergent on podem trobar-nos tots junts en perfecte agermanament. Assolida la *unitat de principi* ens serà una tasca molt més fàcil i planera la que vindrà després. Tot és qüestió de treballar amb fè i bona voluntat, tindre tan d'entusiasme i constància com comprensió i tolerància. *Per a lograr l'emancipació del productor com a tal, és a dir, com a creador únic de riquesa, i amb dret a disfrutar de tot quant la naturalesa li dona pròdigament i de tot quant ell crea amb la seva inteligència i el seu esforç tots els mitjans són bons amb tal que acelerin l'hora de l'equitat i de la* JUSTICIA SOCIAL.

Joan Franc

En el número pròxim publicarem la nota tramesa pel company Prieto a l'Agrupació Socialista de Bilbao explicant els motius de la seva dimisió del càrrec de vocal a la C. E. del C. N. del Partit Socialista Espanyol.

L'excés d'original ens obliga a deixar per a la pròxima edició el comentari d'altres qüestions d'actualitat.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

Xina trasbalçada

En la nostra crònica del 25 d'octubre deixàvem al general Lu Yung-siang completament batut i escapat al Japó i el feude—la província de Txekiang—en posessió de les tropes del Govern central a les ordres de Wu Pei-fu. Aquest concentrava les seves forces contra el *tuxun* de Manxúria, Txan Tso-lin, i es vesllumava la sotmissió completa de totes les províncies xineses a l'autoritat del Parlament i del President de Pekin.

Però, parlant de Xina en aquestes mateixes columnes, dèiem en la crònica del 1.er de març:—«L'anterior President, Li Yuan-hung, va dimitir en juny de l'any passat i va fugir a Tientsin perseguit per aquestes forces (les de Wu Pei-fu) mès o menys regulars. Es possible que la presidència de Tsao-Kun tingui la mateixa fi.»—I ha resultat que no varem equivocar-nos. Quan la presidència de Tsao-Kun semblava més consolidada, quan el partit Txili tenia assegurada la seva preponderància i Wu Pei-fu es preparava formalment a reunificar la Xina per la força, un grupet de generals presidits per Feng Yu-siang—conegut pel general cristià—armaren un complot, traïren la causa del partit de Txili i giraren llurs tropes contra el govern de Pekin.

La vetlla del 22 d'octubre el general Sun Yeh que comanava la 15.ª brigada a Pekin, va posar-se d'acord amb Feng Yu-siang i a l'endemà les tropes d'aquest entraven sense dificultat a Pekin i deposaven al President de la República, Tsao Kun, al Primer ministre, Dr. Yen, empresonant a altres ministres que intentaren una lleu ressistència al cop d'estat. Una ordre del dia signada pels caps de la traició triomfant dèia:

«Es molt sensible que les tropes destinades a mantenir l'ordre, es trobin compromeses en lluites intestines que arruinen la nació. Des de 1911 hi ha hagut a Xina moltes guerres injustificades. Si les autoritats guvernamentals haguessin consciència de llur deure, haurien recomanat la pau, més després que hagueren esclatat les hostilitats a Kiangsu, la totalitat de les forces nacionals han sigut movilitzades i milers de vides humanes s'han sacrificat. Per què combatem i qui és el nostre enemic? Cap persona nada podrà contestar aquesta pregunta. En el curs d'aquest any hem conegut l'horrible flagell de l'aixut i de les vastes inundacions. I encara ens obliguen a seguir lluitant! Nosaltres tenim el propòsit de crear un exèrcit nacional consagrat per enter al bé del poble. Els homes més escullits i el país tot enter haurien d'ajudar-nos a l'assoliment d'aquest fi.»

La intenció dels sediciosos triomfants era la de cridar al *tuxun* de Manxúria, Txang Tso-lin, al propi Wu Pei-fu, a Sun Yat-sen i a tots els generals de partit i d'influència i veure si podia concertar-se una pau i unió durables. Amb aquest objecte, en 31 d'octubre fou constituit un Ministeri sota la presidència de Huang Fu, el qual s'ha reservat les carteres d'Educació i de Comunicacions; el Doctor C. T. Wang les d'Afers extrangers i Finances, Wang Yung-xiang, la de l'Interior; el general Li Xu-tseng, la de Guerra; l'almirall Tu Txi-kuei, la de Marina: Txang Yao-tseng, la de Justicia i Wang Naiping les de Comerç i Agricultura. Aquest darrer i el Ministre de l'Interior són partidaris de Txang Tso-lin; el President i el Dr. Wang són partidaris de Feng Yu-siang i el Ministre de Marina ho és de Wu Pei-fu. Els demés no formen en cap partit. Com es veu, s'ha prescindit de An Fu, cap de les darreres forces de Txekiang.

Wu Pei-fu no podia resignar-se a reconèixer l'autoritat d'aquells que, amb llur defecció, l'havien entregat a mans dels seus rivals. Durant molts dies va intentar ressistir al capdill de Manxúria, Txang Tso-lin, el qual de la defensa va passar a l'atac, però la pressió de les forces d'aquest i les del general «cristià» varen fer inútil l'empresa fins que el gros del seu gran exèrcit va rendir-se a Feng Yu-siang, prop de Tientsin, el dia 3 de novembre. Des d'aleshores la posició de Feng Yu-siang ha anat fent-se més segura i després de la Conferència cel·lebrada a Tientsin el 12 de novembre amb Txang Tso-lin sembla que s'ha establert un bon acord i que els dos antics enemics s'han avingut del tot per a restar els amos de tot el Nord de Xina.

Una fasse de tot aquest trasbalçament ha sigut l'ocupació per les forces de Feng Yu-siang del palau del ex-emperador, Hsuan Tung, el que ha sigut reduit a la categoria de simple ciutadà escursant-li la subvenció que tenia atorgada de quatre milions de *dollars* cada any, fins a cinc cents mil. Aquest infeliç que va nèixer en febrer de 1906, va succeir en el trono al seu oncle Kuang Hsu, en 14 de novembre de 1908, abdicant en 12 de febrer de 1912. A la edat de sis anys, doncs, havia ja omplert el cicle de la seva història com emperador i havia clos el regnat de la dinastia manxú que havia dominat la Xina des de 1644. En 1917 va ferse una temptativa de restauració nomenant-lo regent i virrei de la provincia de Txili, però l'intent va fracassar i va tornar al seu retir en el qual no ha fet res de notable llevat de posar-se el nom d'Enric—per a assemblar-se als monarques occidentals—tallar-se la cua i casar-se en primer de desembre de l'any passat. Es sensible que després de posar-se noves obligacions hagi de sufrir la desconsideració de veure reduit el modest subsidi que disfrutava.

Aquests dotze anys de República han sigut per a Xina un continuat martiri. Es clar que això només pot pendre's dintre de la més estricta relativitat dels termes, car no hem de creure que la monarquia proporcionés als xinesos ventatjes superiors a les de l'agitat règim republicà que are disfruten. El lector recordarà que durant la primera etapa de la República, Yuan Xi-kai, el célebre dictador, tenia la pretensió de restablir el règim monarquic erigint-se ell mateix emperador. La reva mort, en 1916, va restablir la situació, fins que el general Txang Hsun va intentar, en 1917, la reposició del jove emperador Hsuan Tung ço que varen impedir Tuan Tri-jui i els caps militars de Peiyang. Despres, en 1920, Tuan Txi-jui i els seus adherents de An Fu foren batuts per Wu Pei-fu i Txang Tso-lin. En 1922 Txang Tso-lin fou poc menys que anorreat per Wu Pei-fu i Feng Yu-siang, reduint-se a Manxúria a on s'ha refet en tots sentits fins que la defecció de Feng Yu-siang l'ha posat en condicions de vèncer a Wu Pei-fu. Descontem encare les facècies de Sun Yat-sen i del seu partit de Canton anomenat Go-min-dan, les lluites amb els extrangers i les faccions dirigides pels *tuxuns* i *sub-tuxuns* de cada provincia que han mantingut guerra constant a tots els indrets de la vasta i populosa República.

Avui deixèm a Feng Yu-siang i a Txang Tso-lin triomfants, amb Tuan Txi-jui més o menys segur a la Presidencia de la República. Aquest fora acceptat per Wu Pei-fu (que l'havia foragitat del cap del Ministeri) a condició que es separés del general cristià Feng Yu-siang. I com que això no es consegueix, tenim la Xina més divida que mai entre la nova situació de Pekin i la nomenada aliança de Yangtze que compren les vuit provincies de Kiangsu, Txekiang. Fukien, Hupeh, Honan, Kiangsi, Anhwèi i Xensi amb Wu Pei-fu al devant el qual és molt possible que continui tenint la marina de guerra adicte i que es sumi les provincies de Hunan i Szechwan. Tota la Xina central està doncs, virtualment en contra del nou Govern de Pekin i si en aquest comencen a apuntar divergències, com ja s'anuncia, no serà cap extranyesa que la nova aliança de Yangtze triomfi sobre Pekin i veiem una vegada més la fruita girada. Són les ventatges d'un règim militar que la passivitat del poble fa possible i que flagella molt més el pais que la secada i les vastes inundacions.

M. Serra i Moret.

L'eficàcia ds les revolucions

El diàleg entaulat entre el company Mira i nosaltres no té lloc, com diu ell, entre un guerrer i un pacifista. El nostre company forma part d'un exèrcit que viu en plena batalla i que aspira a la victòria. El nostre amic col·labora amb totes les seves forces a la marxa sempre progressiva d'aquest exèrcit. El nostre estimat amic no és doncs tant pacifista com ell vol fernos creure. Som soldat d'unes mateixes files. Ens separa, això sí, la qüestió de la tàctica. Tenim punts d'obrir estratègics de diferenta escola.

Per a ell, adversàri sistemàtic de totes les revolucions pretèrites i futures, l'evolució com a tàctica és la salut del poble, és el salvament de la civilització, és el progrès que paulatinament però segurament segueix la seva marxa, mentres que la revolució no és ni pot ésser mai altre cosa, que molta trencadissa, tant sorollosa com inútil que vé a pertorbar o interrompre la normalitat d'aquella evolució serena i contínua.

Per a nosaltres, l'evolució és la carretera llarga, tortuosa, pesada, interminable. Es la pols, el fang, el sofriment de fam i de set; els peus que s'inflen i que sagnen de la llarga caminada. La revolució és la drecera.

Amb veritable interès esperem que sobre el nostre plantejat diàleg vingui l'opinió dels amics de la «U. S. de C.» Entenem, però, que la qüestió deu ésser presentada altrament que com la planteja el company Mira.

Ell diu: *La revolució no és «necessària»*. I preté que entorn d'aquesta afirmació, indiscutible i indiscutida, giri una discussió, cosa completament impossible, car tots hi estem d'acord. Es com si jo digués: *Per anar a Girona no és «necessari» el tren.* No crec que ningú vingui a contradir-me car tots sabem que a peu també hom pot anar a Girona. La necessitat de tren és relativa, com ho és la de la revolució.

L'evolució i la revolució ens porten a un nou règim social. Quin sistema ens hi portarà més depressa?

Aquest és el punt discutible i sobre d'ell insistirem un altre jorn.

Per ara, encare que revolucionistes convençuts, hem de fer evinent al amic Mira que no som, com ell preté fer-nos, partidaris d'una tesi «convulsionista». No preconitzem la revolució com a tal, sinó com a mitjà de transformació social. No ens atràu l' estètica de la barricada, ni la lluor tràgica de l'incendi, ni la música dels trets, ni la poesia de les proclames sedicioses, sinó el resultat que d'aquest estat transitori deu sortir-ne. El que defemsem és la revolució que arriba a terme i que dona a llum una nova humanitat, no la «intentona», el moti popular sense finalitat clara, i unicament capaç de donar al món un fetus sense cap condició de vida.

La revolució, per nosaltres, no és, com deia l'amic Mira en son primer article, una perturbació de l'evolució social o política de un poble, sinó una acceleració de la mateixa, un pas de gegant per saltar d'un cop, o per a aixafar violentment, els obstacles que constantment s'oposen a la marxa del progrès. No és la convulsió nerviosa ni la crisi d'histerisme pasatjera, després de la qual la vella situació torna, més ferma que mai, i queden sols per terra les víctimes inmolades, sinó que molt sovint és, i en teoria té d'ésser sempre, la crisi curativa, tant desijable medicalment com socialment, que assenyala la fi de un estat patològic.

Al món hi han hagut revolucions i paròdies de revolucions. L'amic Mira, per a defensar la seva tesi evolucionista, mitjançant el mateix sistema del frare conspicu amb qui vé a comparar-me, recull les segones i oblida les primeres. Com exemple de revolucions posa les trabetes entre polítics i generals, els «pronunciamientos», sublevacions i lluites civils, eminentment personalistes, que tant s'han repetit a Venezuela, a Mèxic i a l'Ecuador durant aquests darrers anys. Nega en canvi la revolució de la que parteix tota la prosperitat d'aquell país. Nega tradició revolucionària dels Estats Units creats no-res-menys sota l'influència directa de l'Anglaterra post-revolucionària.

En quant a la Revolució Francesa, malgrat l'opinió del nostre dilecte amic, que la posa al nivell de les revolucions mexicanes i demés, creiem nosaltres que fou quelcom més que una sèrie de *masacres*, execucions i discursos, encare que darrera d'ella pugés Napoleon i tornessin els Borbons. La reacció podé efectivament restaurar sobre el tron de Sant Lluis un home de carn i ossos, però ni podé estabilitzar-li, ni podé rodejar-lo de l'aureola de l'antiga realesa; del vell prestigi que la sostenia. Tot això eren coses mortes a França i casi a tot el món. Les havia mort el poble de París, atacant i apoderantse de la Bastilla real; els habitants de Varennes detenint a Lluis XVI fugitiu i disfreçat; les dones dels mercats arrancant a la família real del palàu de Versalles per a portar-la a les Tulleries, els convencionals decretant el procès del rei, desterrant tota la vida de baixes intrigues de la cort, i enviant a Lluis *Capet* a la guillotina. Les havia mortes la Revolució.

No m'atreveixo a fer comentaris sobre Espanya. Però ja que l'amic Mira posa exemples d'alguns pobles sense revolucions, com Suècia i Dinamarca jo n'hi afegiré un altre: Rússia abans de 1905. Desde aquell any Rússia entrà en un periode d'agitació revolucionària. L'eficàcia d'aquesta agitació no crec que ningú la combati malgrat el triomf i els defectes del leninisme que ha vingut a convocarla. No en parlaré, però ara; poso sols l'exemple en 1904. A l'un costat Rússia, la pacifica, la callada, la que va evolucionant desde fa dos o tres segles sota el poder de feudalisme i l'imperi dels Zars; a l'altra costat França, la nació esculpida pels artifex de l'ensurecció i de cap revolta; el poble revolucionari desde 1789 fins a 1799; revolucionària en juliol de 1830; revolucionària en 1848; revolucionària encare en 1871...

On era el progrès i la civilització, a Rússia o a França?

F. Montanyá

Podem anunciar als nostres lectors que molt aviat tindrà lloc la transformació radical de l'organització de la Mancomunitat.

Als amics de "La Batalla"

«La Batalla» ens ha dedicat dos solts, en diferents setmanes atacant-nos durament per haver publicar a les columnes de JUSTICIA SOCIAL un article de Diògenes i un altre d'Aracil sobre el Front Unic Obrer. Ignorem si els companys redactors de «La Batalla» no saben llegir o bé nomes volen llegir el que els convé

Des del primer número hem fet constar que dels articles signats en són responsables unicament els seus firmants. A més a més, al peu d'aquests articles per la mateixa raó que eren terbols i dubtosos, hi posàrem unes notes de redacció dolent-nos dels articles que per gentilesa unicament publicárem. A «La Batalla» això els constaya, car si llegiren els articles haurien de llegir per força les dues notes de redacció.

Aquest número ha passat per la censura militar.

Idees d'ara

Reformisme i revolució

I

El Dr. Mira ha iniciat en aquestes mateixes planes la discusió del següent terma: Evolució o revolució social? declarant-se partidari absolut de l'evolució.

Jo començaré declarant que *a priori* aquesta qüestió no pot existir entre homes lliberals i per tant entre nosaltres. Ni evolució ni revolució, com a tàctuca exclusiva, puix segons el moment podem ésser reformistes o revolucionaris. No hi ha per tant antitesis entre aquets dos mots si els apliquem a la actuació d'un partit o d'una actuació car molts precedents ens diuen que aquesta actuació pot ésser variable.

En aquest punt escau comparar el cos social amb el cos de l'individu. El mateix Doctor Mira, que es metge, amb mes raó que jo, podria dir-me si entre els seus col·legues, es possible que n'hi hagin que creguin unicament amb els efectes de la cirurgia o d'altres que en qualsevol trastorn fisiológic abominin en absolut les práctiques quirúrgiques. Crec que això no es possible mentres els metges avant posin la salut de l'organisme a l'inclinació pels diferents sistemes facultatius.

Peró hi ha temperaments de moltes menes. I aixís com hi poden haver metges destralers—perdoneu l'expressió—i d'altres que per no intervenir deixen que el malalt es mori podrit, de la mateixa manera hi han homes que mes que en la salut de la soctetat pensen en la revolució i d'altres que dient-se conservadors i enemics de tota mena de trontoll, prefereixen deixar tranquilament els residus infectes d'una societat degenerada esperant que les coses evolucionin.

El Doctor Montanyá ha dit molt bé: «Per nosaltres, la tessi evolucionista *a outrance*, sostinguda pel Dr. Mira, es inacceptable en absolut. Ni com a catalans ni com a socialistes podem avenir-nos a la idea d'esperar els resultats d'aquesta evolució. Evidenment si prescindim de judicis *a priori*, que ja hem dit que no podien fer-se, i mirem l'imperantiu del moment, els temps d'ara no son pas per a pensar en el franciscanisme evolucionista del Dr. Mira.

Peró si avui hi ha quelcom que ens apasiona mes que l'evolucionisme, no podem pas nosaltres en quant som socialistes i intervencionistes, esperar-ho tot absolutament tot, de la revolució. Altra cosa fora negar la nostra essencia política.

Encara que el Dr. Mira no s'ho pensi, la seva tessi és d'un conservadurisme fonamental i perillós. El Dr. Mira tot ho espera de la força de les idees i de la cultura, considerats com a mitjans d'una evolució activa. Oh! si l'imperi de l'Intel·ligencia estigués dotat d'un poder prou efectiu dintre la societat, fora inmoral no ésser evolucionista. Però l'Intel·ligencia té els seus enemics a la dreta i a l'esquerra. Hi han moments, tothom ho sap, en que les idees i la cultura i fins la llibertat sou combatudes: que fer en aquests moments, si veritablement hi han homes idealistes i lliberals? Tot el que volgueu menys dissertar sobre l'evolució que vol dir impotencia.

Derivem la tessi del Dr. Mira vers la política internacional. Pau o guerra direm. Pau, està clar. Però no n'hi pas prou en que un poble sigui pacifista perque les relacions amb els altres pobles es desenrrotllin armonicament. La pau l'han de volguer tots alhora. Per això, encara que un poble sigui pacifista—i precisament per aquest motiu—si té algun perill no es desarma pas aixis com aixis. El que fa ès acudir a la Societat de les Nacions per a que en tot cas, el desarmament sigui general.

El Dr. Mira, per aguantar la seva tesi declara l'inutilitat de la Revolució Francesa la qual cosa és un error greu i que ningu gosaria sostenir, car el que la Revolució va enderrocar—diguis el ques vulgui—no va ésser pas ni serà mai mes restaurat. La Revolució altrement va tenir una trascendencia enorme per tota l'Humanitat, àdhuc per aquells pobles avui subjectes tamporalment a les furies atàviques. Que després de la Revolució francesa va operar-se una evolució es evident, però d'aquesta evolució posterior no s'en pot treure la conseqüèncio que la Revalució fos inutil sinó tot el contrari; la Revolució era el salt necessari sense el qual no s'hauria pogut destruir, tot allò que després poc a poc amb totes les accions i reaccions naturals, es va anar substituint.

Els articles del Dr. Mira donen l'impresió d'haver sigut escrits sota l'obsessió de la Revolució rusa. Es tant el seu horror per aquesta revolució que se sent impulsat vers una aversió general per totes les revolucións. I aquesta generalització naturalment, no aconsegueix fonamentar-la de cap manera.

En un d'aquets articles és treu com argument el següent: «Permeteu que compari els drets de l'obrer a Espanya, Portugal, França, Italia, Mexic, Perú, etc. i a Suecia, Dinamarca, Anglaterra, Belgica i Nordamerica. Els primers paisos exhibeixen tota una historia de revolucions, els segons, «en canvi» han fet rapidament la seva evolució social». Això no és un fort argument. En primer lloc aquesta afirmació tan senzilla es d'una exactitud molt discutible. Però àdhuc acceptant-la com a bona, cal observar que Dr. Mira compara dos grups de pobles entre els quals precisament existeix una diferencia molt característica. Aixis el primer prup és predominanment de paisos de raça anglo-saxona i el segon es de paisos de raça llatina. No cal pas ponderar l'influencia que en les guerres i revolucions i en general en tota mena de fenomens socials hi tenen els factors clima, latitud, raça, etc. per no esmentar res mes que els naturals, que son els que perduren a travéa de tots els temps. El mateix Dr. Mira, que com sabem tots, ha fet seriosos estudis d'psicologia experimental, amb mes elements de judici que no pas jo, pot constatar el que dic, que al cap de vall no son res mes que problemes de psicologia col-lectiva.

Marius Vidal

"DIVUIT POEMES"

de Jaume Rosquellas i Alessàn

Editat per En Joan Merli i ilustrat amb un dibuix d'En Jaume Guardia, En Jaume Rosquellas i Alessán ha donat a llum el seu primer llibre, per nom «Divuit poemes».

Es una obra primicera, plena d'influències dels poetes catalans i sense una gran originalitat ni una gran riquesa de rimes i ritmes. No obstant, el llibre és ben discret. Un profund sentiment (vegi's el poema «El casal dels meus avis»,) una vigoria estimable (vegi's el «Cant a la vinya») i una subtilesa i precisió d'imatges (vegi's l'«Oda al marxant») ens rebelen un temperament d'artista i una futura maduresa.

R. T.

Els nostres lectors sabran compendre els motius que ens impideixen de rememorar avui, com caldria, la desaparició del nostre plorat amic en Francesc Layret.

En realitat, jo posaria com a únic precepte a tot home civilitzat el fer realment feliç durant sa vida quan menys a un ésser; de la mateixa manera que hauria imposat per llei a tot terrassà plantar durant sa vida un arbre, si més no, en vista de la progressiva desaparició de boscos a Rússia.

DOSTOIEWSKY

Comentant un article

En el número 184 de «Catalunya Social», corresponent al dia 8 de novembre, amb el títol de «A la joventut catòlica», hi ha un article del Sr. J. Civera i Sormaní en el qual s'excita a la joventut catòlica a lluitar contra la masoneria. Titlla als intel·lectuals espanyols d'esquerra de pensar amb el cervell dels sectaris francesos, «que—diu—pretenen enlluernar als incautes arborant la bandera rebregada de l'anticlericalisme». Es queixa dels estralls de la sensualitat, que fa perdre l'esperitualitat de la nostra joventut, i oh paradoxal el Sr. Civera, encara no deu haver observat que aquesta joventut tan culta com la catòlica, és la que sortint de les Esglesies i fins en els temples esguarden les donzelles amb mirades lascives i llencen paraules abjectes contra la puresa femenil. Que no sap el Sr. Civera, que les ridícules companyies de còmics aficionats de les societats catòliques, han de suprimir les dones que entren en les obres? Per què això? Es que no es veuen forts per a saber-se dominar? Es que tal volta no les sabrien respectar?

El Sr. Civera es contradiu llastimosament: «la joventut catòlica, que és la més selecta i la més estudiosa, malgrat diguin el contrari els seus detractors, ha de prepirar-se a repel·lir l'agressió dels enemics sempiterns de l'esperitualitat cristiana» i més avall posa: «Les nostres entitats no es distingeixen pas per la seva acció cultural. La nostra joventut ha d'ésser piadosa, però ha d'ésser també culta.» En que quedem Sr. Civera: «son les més cultes i estudioses» o bé «no es distingeixen pas per la seva acció cultural?»... Es lamenta que les societats catòliques tenen grans sales de cafè i billars, i apenes biblioteca. En llurs centres tan sols «s'hi donen conferències en temps de quaresma.»

Després afegeix: «La premsa per dintre està podrida. Exceptuant un nombre reduït de diaris, la gran majoría és inspirada i dirigida per homes que no són ni han estat mai catòlics.» Després: «El que ha d'interessar és el contingut espiritual del diari. Mentres no sostinguem diaris les màquines dels quals, àdhuc, trepidin en catòlic, no esperem gran cosa de la premsa. Per ben informats que siguin, bandegem els periòdics que no són altra cosa que empreses mercantils que no han sabut mai defençar un ideal noble.» Per el Sr. Civera, es veu clarament que tot aquell periòdic que no sigui religiós, sinónim de burgès i reaccionari, és una empresa mercantil. Igualment es queixa d'aquesta faisó. «Ah! si tinguésim un nucli de joves ardits que prediquessin la veritat al poble! No veiem com actuen els nostres adversaris?» I donc, Sr. Civera, que ja l'han perduda aquella joventut tant espiritual i culta (?)...

Vol dir, Sr. Civera, que es veritat allò de: «Donem importància a la depuració de la llengua, a la literatura, a la ciència; i l'esperit, germans, que no us interesa? Què en farem d'una Catalunya culta, si no es cristiana? De què ens servirà tenir joves erudits i cultes, si no porten encesa dins del pit la flama de la Fè?»

«Salvem, donçs, l'espiritualitat de la nostra terra. Si volem que el nostre poble sigui gran, no ha d'existir l'actual desequilibri entre l'intel·ligència i l'esperit». Pensi Sr. Civera, que precisament perquè, «no ha d'existir l'actual desequilibri entre la intel·ligència i l'esperit» em doldria veure la Catalunya que ell desitja. La religió cristiana estableix clases, classifica els éssers humans segons la quantitat de metall que poseeixen, éssent això la càusa del desequilibri actual. Treiem la innoble divisió de rics i pobres i veurem com desapareix aquest materialisme desesperador. I aquests elements secundaris que vosté sembla que anomenava amb un sentit despectiu, tenen tots ells més importància que el catolicisme. No ha pensat mai en la importància de la depuració de la llengua, que és l'ànima d'un poble, la veu de la raça, la pedra funamental de totes les manifestacions que donen vitalitat a n'aquest poble? I la Ciència, aquesta cosa tant admirable que dignifica a l'home, que fa que avui ens diguem civilitzats, i que ha ensenyat a no ésser católics, que ens ha tret aquesta por ignocenta i ridícula dels premis i càstigs de l'altra vida? De més, per a que la nostra pàtria sigui gran, no és potser indispensable que sigui catòlica, apostòlica i romana...

Finalment, diu: «Si volem que les nostres propagandes tinguin eficàcia, hem de predicar amb l'exemple. No podem predicar llum i donar fum»... Això, això és el que tenen de fer, les espirituals i cultes joventuts catòliques.

Estem d'acord amb el Sr. Civera sobre el de la sensualitat i la virtut. Veritablement «els sensuals van pel món arrocegant cadenes.» També estem de acord amb aquell paràgraf que diu: «Un jove catòlic hauria d'ésser una mena de flama que donés escalf i vida a tots aquells que espiritualment són orbs.» Això ve a demostrar que la joventut catòlica no és aquest model tan perfeccionat que volia fer-nos veure el Sr. Civera, sinò que ens demostra tot el contrari: «Un jove catòlic *hauria* d'ésser... prova evident, de que *no ho és*.

Amb el que no estem conformes, es amb l'ultim punt i apart del seu enternidor article: «Abandona la inercia, joventut catòlica, i fes voleiar damunt les multituts la bandera flamejanta de l'espiritualitat cristiana.» Al lasl també té inercia la joventut catòlica. Nosaltres que ens la figurarem tan activa! Correu, feu voleiar la vostra bandera d'espiritualititat cristiana, no fos cas que treballant humils en l'ombra, despres vinguès la «masoneria, aquesta força oculta i misteriosa que sotja constantment en les tenebres, com l'esperit maligne, pretén ferir els nostres pits amb la llança innoble de la calumnia i del greuge.»

Jordi Revoltós.

ECOS I COMENTARIS

Una relliscada lamentable

Copien de «El Socialista»:

«No todo es suceptible se ser traducido al catalán. Por ejemplo, la naturaleza de Prieto. Prieto es asturiano, y por grades que sean los esfuerzos que en Barcelona se hagan, nuestro compañero—acertado o desacertado en su dimisión—sigue siendo asturiano, *dato suficiente para tenerlo por hombre insobornable y entero.* Si en lugar de haber nacido en Asturias, Prieto huviera nacido *catalán* aun siendo de igual potente complexión moral, *hubiera tenido necesidad de otras apoyaturas para denunciarlo.* I no quiere decir esto, hacemos las naturales excepciones en honor de los que las merecen, que todo *catalán sea sospechoso, no, decimos, secamente, que todos los sospechosos son catalanes.*»

Fins a hores d'ara no hem vist cap rectificació d'aquesta tristísima etzegalada. De cap manera podem creure però que aquestes ratlles tradueixin el criteri de la redacció del col·lega i molt menys el dels homes selectes del socialisme espanyol. Com quedaria el pobre *internacionalisme!*

Mescenisme

Uns catalans d'America, han ofert quatre milions per a construir un teatre a la nostra ciutat, on representar-hi obres catalanes.

No hi tenim res que dir, però hi han obres de cultura de necessitat més apremiant. Hi han escoles i professors i alumnes que bé mereixen l'atenció dels mescenes i no obstant porten una vida plena de promeses brillants i de dificultets econòmiques.

Aquests catalans d'America són molt teatrals, molt «americanos».

En canvi els altres catalans esperen segurament la Rifa de Nadal, per a fer alguna cosa.

Més revistetes

Continua entre nosaltres la febre de fer revistetes. De revistetes, en tenim quatre o cinc i encara es fan la llesoa mutuament per ésser menys; però en canvi les revistetes surten com bolets. Cada revista d'aquelles té però menys consistència que un bolet. «L'Avançada» «L'art novell» «Jovent lluit» «Jovent d'ara» «La Veu de la Bordeta» «Prisma» etc. Cal retenir aquests noms, perquè desapareixeran desseguida.

Avui els catalans així que completxen nou o deu any tots fan la seva premsa. Podrien anar a pendre l'aire de montanya, però no, tots firmen coratjosament a les planes de qualsevol revisteta idiota. Sembla com si la cosa més important sigui que la gent escrigui sense arribar a llegir.

Aquí no llegeix ningú, per això aquesta mainada que avui fa versos ximples, arribarà a ésser gran i no podrá escriure una lletra mitjanament correcta.

Serra i Moret conferenciant

Una conferència d'En Serra i Moret, sempre té per nosaltres un interés únic. Malgrat ésser el nostre estimat company un dels catalans més eminents d'avui cal observar la senzillesa de la seva vida. I qui diu la seva vida diu la seva paraula.

Quan en Serra i Moret parla, de cap i volta observareu la correcció i elegància del seu verb. No transigeix mai, davant de cap auditori; la seva formació espiritual britanitzant li dona la norma en tot moment. Però el company Serra, demés de la seva clara intel·ligència té aquella flama interior d'home del Mediterrà, aquella flama que és l'inquietud del seu idealisme. Per això la seva paraula, palpitant i cenyida, és com la forma cisellada de la seva passió.

La conferència que fa alguns dies va donar des de la tribuna de l'Ateneu Socialista sobre «La V Conferència de la Societat de les Nacions» serví perquè els seus admiradors i amics tinguessin una nova ocasió de manifestar-li els seus sentiments de cordialitat i de compenetració espiritual.—M. V.

PESOMBRE

Quan l'hora matinal penetra dins el cos
i en l'esperit difón sa dolça placidesa;
quan més adormicent cau sobre el meu repòs
aquell lletarg de son que amb res es desperesa;

quan logra el meu respir rendir-se acompassat
i es calmen els neguits que formen m'existència,
i em trobo immovilment, el front asserenat,
i esmortuit el foc sagrat de ma consciència;

es Ossiau, oh déus, qui tan terriblement
s'infiltra dintre mí i arrebatant ma pensa,
s'endú mon pensament
vertiginós llençant-lo per l'immensa
fatalitat del vent....

Arran la selva, endut d'ignots boscatges,
una força invisible em va absorvint;
el vent i jo brinquem tots els fullatges
igual que un monstre que passes brunzint.

Enllà d'enllà corrent per cels i terres,
ratxa del mar que enlloc troba consol,
traspasso rius, ciutats, planes i serres
creuant el món d'un pol a l'altre pol.

Domino al fi tota una gran planúria
d'una terra enllumada tristement,
on nó s'hi sent ni un clam, ni una cantúria,
on no es perceb ni un rastre de vivent...

Blanca la neu, com un extens sudari,
l'ha emmantellat de gebre i desconhort,
com si un repòs en ella milenari
l'hagués sumit en un repòs de mort.

L'aire glassat s'em filtra a les entranyes,
mentre que lenta s'aturat la nit.
Atravessant pausat plans i muntanyes
soc apenes un núvol condormit....

I veig una fantàstica filera,
espectral d'esperits que va avançant,
lassa seguint una missió postrera
que altre fi no coneix que seguí avant.

Porten davant agonitzant i trista
blanca una verge de cabell llençat,
que du la fam dins l'apagada vista,
i la mort dins son pit estossegat.

Són els damnats llençats als precipicis
pel flagell miserable del Destí;
mai la justícia els ha mirat propicis,
ni mai l'Humanitat aprop de sí.

Cerquen l'escalf d'un sol de primavera
en un país llunyà que no existeix,
que enllà d'enllà els fa veure la quimera
de viure un món que els crida i sedueix.

En va segueixen tristos eixa via,
segles i segles fa...! Gerd el camí,
van caient o seguint balbs l'agonia
del romiatge aqnell que no te fil...

Una campana es plany adolorida,
com sortint del silenci d'un fosar,
i els espectres de mort i de la vida
un instant es deturen a pregar....

Aterrat m'esperit també es detura
i sento en mí un profond esglaiament....
i poc a poc el somni es transfigura
i desperto corprès d'abatiment.

Francesc Rossetti

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL
29 de novembre 1924

EL PENSATIU

A la presó hi ha un home. Sobre la seva testa gravita el pes d'una mort.

Al defora, la urbs vol·luble ja el té oblidat. Els seus mateixos companys són rialleres, i ell en canvi, jove com és, dalit de la vida, del sol i de l'aire, de la llibertat estimada.

Una mort! Quin pes, el d'una mort! La sang del cadàver, bullent i roja, enfastigueja a la multitud. Tothom clama venjança.

Mes, quan es mata una il·lusió. Quan s'omple d'amargor un esperit, Què passa? Qui acusa?

Res. Ningú.

* * *

Enric Saus (a) «El Pensatiu», el jove empresonat, és un obrer. Els seus pares eren obrers. Tota una vida intensa de treball no els havia elevat de l'indigència.

D'infant, l'Enric havia sigut un model de bondat, un noi pacient, un exemple per tots els nois de la colònia. L'havien enviat a l'escola i naturalment també fou un exemple per tots els seus companys que s'el mofaven i li tenien ràbia.

Ja adolescent, el posaren a treballar; era un xicot tímid, no gosava aixecar els ulls de terra, era sovint víctima de les bromes dels altres obrers, més forts i més agosarats.

Posseïa sobre ells, però, una delicadesa i una distinció especial. Tenia una sensibilitat afinada. Havia llegit molt. Estimava la vida. I al fons del fons es sentia feliç, gairebé sense gosar dir-s'ho.

Un dia es fixà en una noia; n'havia vist de noies, a la mateixa inclussiu, i mai n'havia fet cabal. Però aquell dia es fixà amb els seus ulls, bells, blaus, purs, que acabaren amb la seva indiferència. Havia tingut la revelació de l'eterna raó de la natura. L'atracció dels sexes. Havia sentit la dona per primer cop.

El seu apocament feu que aquell sentiment no es revelés. L'estimà i amagà la seva amor. De tant en tant solia seguir-la, mirar-se-la, després la revivia.

Així passà una pila de temps fins que un dia la noia estimada desaparegué del poblet. Més tard, els comentaris de la gent arrivaren crudelment als seus oïts. La realitat se li presentava clara. El fill del seu patró se l'havia endut a ciutat.

* * *

Passà un any.

El tarannà de l'Enric era visiblement canviat. S'havia tornat taciturn, místic. Els seus companys el molestaven. Estimava la solitud.

En aquesta època començà a llegir teoritzants socialistes i anarquistes. Segurament, però, que havia viscut sotmès a aquest misticisme pacífic, sense cap trascendència, si un dia, no haguessin trobat estabellada la dona a qui estimà.

Si, aquella noia que havia sigut objecte de totes les il·lusions de l'Enric i la qual seguia vivint dins el seu cor, s'havia llençat del pont i amb ella havia mort l'infant que portava a les entranyes.

No havia deixat res escrit. Segurament el món i la gent li interessaven ben poc. Per demés, els motius es presentaven ben clars.

Això fou una ferida de mort per l'Enric. Es sentí trasbalsat. Es sentí l'home més infeliç, el més dissortat del món. Recordava insistentment aquella fàbrica que un temps havia bressolat la seva joia, al fer-se home, al notar-se útil a la seva família, al guanyar les primeres monedes a canvi del seu treball, i que ara assolia l'aspecte d'una presó infernalment dantesca.

Allà dins, centenars d'homes, de dones, d'infants, sofrien la tortura d'una vida sense esperança, de treball absurdament igual, això dia darrera dia, any darrera any; dels dotze fins als seixanta, deixant morir el dies rialers, plens de sol; sense un esplai; esperant l'hora d'enllitar-se per a l'endemà descansats poguer treballar millor.

I tot això per la felicitat, per la disbauxa d'un home riquíssim, al qual mai res havia sigut negat, al qual res mancava i el qual encara no satisfet els robava fins l'última gota d'esperança, l'estimada, l'únic raig de sol, l'única il·lusió que entrava en la seva vida.

Llençà una malidecció a la burgesia. Renegà fort, contra la terra i el cel, contra tot el que l'aniquelava i acabà plorant, rabiós, sentint-se impotent. Per primer cop en el seu pit germinava l'odi.

Després, poc a poc, una idea anà prenent forma. Un dia totes aquestes diferències desapareixerien, un dia aquestes fàbriques s'ensorrarien i un crit ressonaria de part a part del món. Si no, a on seria la justicia i què seria el món?

Un cadàver venia d'ésser enterrat i clamava venjança!

Fugí del poble cercant ambient millor. La passivitat estava renyida amb la seva pressa de fer coses, de lluitar, de vèncer.

El poblet torrat, amontonat, deixant sobressortir el campanar gràcil, símbol de tota una tradició, li semblà feliç en la seva inconsciència. Li donà una darrera mirada. Tot el seu passat restava allà. Totes les seves il·lusions eren mortes i en neixia una de nova: una societat millor.

* * *

Feia dos mesos que vivia a ciutat.

El primer enllurnament havia desaparegut, ja res li dèia la vida fàcil, el plaer a bon preu. Ja era un de tants que formaven a les rengleres del treball. De nou la seva vida semblava pendent d'un deure ineludible; sobre la seva consciència sentia gravitar la felicitat del món, dels que gemegaven, dels que suspiraven, dels que anhelaven viure.

En aquest exèrcit enome del treball, hi trovà totes les graduacions. Adès trobava l'home amant d'ideal, concient, posant tota una vida a disposició de l'ideal. Adès trobava la més eixorca indiferència, la més absurda imbecilitat, l'home feliç del seu estat, la carn d'esclau.

Però, l'Enric radiant de joventut, jove d'esprit, jove d'experiència, s'endinzà dins aquest camp, cercant un company, cercant un home.

I trobà companys, gent que parlava, que comentava a tort i a dret, gent extremista en tot el vast significat que a aquest mot pot donar-se.

Als primers temps estava admirat, sovint no comprenia moltes d'aquelles coses, veia els seus companys agegantats, valents i intel·ligents. Després vingué el dubte i després el desengany. Cap d'ells faria res.

Això li passava cada vegada que de nou, ell sempre verídic, sempre disposat a tot, posava confiança a un altre grup plè sempre de promeses i projectes grans.

Amb aquest règim de vida han passat més anys. Ha oblidat els sentimentalismes d'antany. Ha oblidat aquella dona que havia estimat, ara aquella amor es per ell una criaturada. Ha conegut les caricies d'altres dones, l'ardència sensual, la disbauxa. Aquella dona ja no és per ell res. Es lluny, molt lluny, mai i pensa, no en parla a ningú.

Té la febre de la revolta, nit i dia pensa amb aixecaments; aixecaments que no arriben, que no passen de la seva imaginació. Es sent turmentat, plè de desfici de tant esperar una cosa que mai acabava d'arribar, una cosa que potser mai vindria.

Tothom somnia, tothom vol que passin coses, que el món avenci, però com es tracta de quelcom de positiu, del més petit sacrifici, tothom es fa fonedís. Sempre queden els mateixos, els que el mon qualifica de fanàtics.

Així pensava l'Enric alguns anys després de la vinguda a ciutat.

* * *

I vingué una època en que els obrers del món semblaven aixecar-se com un sol home i semblava que el món prenia una nova ruta.

La Bandera Roja onejava triomfant en el gran imperi moscovita.

Aquell lema «obrers uniu-vos» era ja una realitat. La massa obrera organitzada era com una bola immensa que començava a oscil·lar amenaçant despendre's, aixafant tot el que s'oposés al seu pas.

En aquella hora sonaren els primers trets. Sobre els carrers de la ciutat la sang començava a vessar. En aquella hora la burgesia es preparava per oposar-se al pas de la destrucció dels seus interessos. Contra la vaga, el lokaut. Contra tota aspiració, la negació. Era la guerra de classes a l'extrem més repugnant; d'una i altra banda queia la gent. La inquietut en un principi sembla penetrar en tots els cors, però ben aviat la indiferència, una glacial indiferència absorví la gran ciutat.

En aquesta època de terrorismes i contraterrorismes trobem al nostre home habitant un pis modestíssim del carrer de l'Aurora.

La seva presència us hauría deixat atònits.

A on era aquell Enric muntanyenc, d'ulls transparents, de somriure bondadós? a on era aquell home humil i tímit?

Que lluny era d'aquell home del carrer de l'Aurora. La seva mirada emprofundida, entristida, tenia certa vaguetat, cert aire de follía. Ja no somreia i al seu front es dibuixava una arruga. Anava desafaitat. Li havien tret un motiu: «El Pensatiu», que li esqueia, perquè era un constant preocupat.

Produint la sensació d'un total oblit de la personalitat, era com un engranatge de la màquina gegantina. Sentia amb el dolor més profund totes les ferides que es produïen a la organització que ara era sang de la seva sang.

La seva vida havia estat de dolor. Havia desitjat amb gran anhel la revolució social. Les seves il·lusions, els seus somnis un a un havien caigut i ell continuava somniant, cada vegada amb més desig, cada vegada més apassionat.

En la seva testa bullien mil idees contradictòries. Parlava de fraternitat Parlava de la brutalitat de la pena de mort. I en canvi havia de cercar els mitjans de lluita en la violència, en la intolerància, en la imposició. Eren realitats poderoses de lluita, feien sagnar el seu cor gran i noble, però la sang de l'últim company caigut feia callar totes les fiaeses de la seva ànima. Al seu davant solament s'obria un camí: venjar. Una mort valia una mort.

Una nit, una nit de tantes, fou pres per la policia, acabava de matar, portava la pistola a la mà. La multitud intentaba linxar-lo. Rebé trastades, el magullaren. A la fi la policia s'imposà i l'empresonaren.

* * *

I allà està esperant la sentència, allà està entre reixa i reixa amb una mica d'orgull d'haver fet quelcom, de haverse desencaminat, mentre els seus companys, els dolços i amables garlaires entre got i got fant l'elogi de la seva bravesa.

No es sent arrepentit. Creu que el que ha fet algú ho havía de fer. Creu que havia d'ésser. I ell ho ha fet.

D'aquesta guisa, aquell noi de muntanya havia trencat una vida que semblava feta per la placidesa, per l'amor i la llar. Una vida feta sense incidents, una vida tal com la que els altres minyons del poblet havien seguit.

Ara està a la presó i sobre la seva testa gravita el pes d'una mort. Pes feixuc, pes enfastigajador que fa arrufar el nas a la multitud, mentres demana un escarment exemplar. Una mort val una vida.

Una mort val una vida... i la mort d'una il·lusió, amics, no és més cara que una mateixa vida?

Però qui pensa amb l'invisible? Qui acusa en aquest cas?

Iu d'Esterri.

La V Conferència de la S. de les N.

Conferència del company Serra i Moret

La disertació que En Serra i Moret va dirigir des de la tribuna de l'Ateneu Socialista, com totes les disertacions, com tots els discursos d'aquest estimat company, haurien d'ésser publicats íntegres perquè els nostres lectors en poguessin copçar tot el seu valor, car les seves peroracions tenen una unitat i una precisió que és impossible de conservar en una breu informació, com la que venim obligats a fer. Donarem, doncs, els punts més sobressortints de la conferència.

Precipitadament ha sorgit una opinió—digué el conferenciant—entestada en proclamar el fracàs de la V assemblea de la S. de les N. Es l'opinió dels impacients o dels reaccionaris. Els uns perquè esperaven de la S. de les N. la solució ràpida de tots els problemes que ha deixat plantejats la post-guerra i els altres parlaven de fracàs, perquè el seu esperit no desitjava altra cosa.

Però hi ha una llei biològica que regula d'una manera fatal el desenrotllament de tots els organismes, a la qual també està subgecte la S. de les N. Tota vida té els seus moments i no és lícit demanar fruits madurs quan l'arbre s'acaba de plantar. Per a convence'ns que la S. de les N. no ha fracassat, cal que mirem endarrera per a veure la via que ha fet. Fou un somni del gran Marx el que prengué forma viable en els 14 punts Wilson, i el que s'ha anat consolidant posteriorment, de mica en mica, amb una gran cura i un gran idealisme, car aquesta era l'única manera d'anar endavant i d'evitar que l'obra novella es desfés en un moment de precipitació.

Cal veure la magnitud d'aquesta obra per a compendre el temps que necessita per a realitzar-se plenament. I a nosaltres internacionalistes, en tant que som socialistes, ens pertany el goig d'aquesta magna realització, però també hem de tenir clara consciència de les dificultats que caldrà vencer. Cal, sobre tot, que sapiguem donar el seu just valor al nostre internacionalisme, que no va pas vers la creació d'un sol estat en tota la terra, sinó que cerca la unitat dintre la diversitat de nacions, que és l'encís del món, la gràcia de la terra.

Es precisament per l'estat de la política interior de cada país en relació amb les doctrines socialistes que es fa més o menys possible l'èxit de la S. de les N. Entre França i Anglaterra probablement no hi hauria hagut tanta cordialitat com hi va haver en la Conferència de Ginebra si Herriot i Mac Donald, que tenien darrera d'ells els socialistes francesos i anglesos, no haguessin governat els seus respectius països.

Qüestions tan importants com la de l'arbitratge i la del desarmament de les nacions que eren els punts capdals que s'havien de discutir durant la V Conferència, no podien pas resoldre's fàcilment. La determinació de l'estat agressor no era pas cosa senzilla de definir. No obstant, els homes que anaren a Ginebra, més segurs de la seva fè que dels resultats immediats de la Conferència, treballaren amb tot l'entussiasme.

I aquests resultats immediats, de que parlem, no podrem tocar-los encara entre altres causes, per la composició incomplerta de la S. de les N. A Ginebra s'hi debaten problemes d'alguns estats mentres aquests no formen part d'aquell organisme. En la V. Conferència hi han tingut representació 52 nacions. Les absències, per tant, eren nombroses, però no pas totes de la mateixa importància, car la S. de les N. pot prescindir de certs estats però en canvi necessita. necessita que entrin a formar-ne part Turquia, Estats Units i Rússia i sobre tot Alemanya, perquè la S. de les N. no podria viure sense Alemanya.

Malgrat la trascendència que en tot cas hauria tingut la Conferència de Ginebra, el protocol de la mateixa no serà pas ratificat pels diferents països.

Perquè la S. de les N. tingui autoritat, cal que els estats reconeguin els seus falls i els acatin llealment. Anglaterra ha donat ja l'exemple en un cas en que aquest fall li era desfavorable. No obstant cal registrar com un greu inconvenient, perquè l'esperit d'equitat presideixi els acords del Consell de la S. N. el fet de que aquests es prenen per majoria i en les votacions es troben en un mateix terreny d'igualtat les nacions poderoses, de molts milions d'ànimes, que han regit materialment i espitualment durant segles i segles l'humanitat, que les nacions petites i tot just constituides en estat. Així França té un sol vot, el mateix que Albània.

Un altre problema important s'havia de tractar a fons en la V Conferència. Era el problema de les nacionalitats, i de les minories nacionals o de raça, que viuen dintre les fronteres d'un estat que els oprimeix la seva vida. L'encarregat de defensar aquesta ponència era el representant de Polònia. Però com que la política exterior dels estats ès conseqüència de la seva política interior, poca cosa podrà esperar-se de Polònia en aquest aspecte, car es tracta d'un estat, que semblant oblidar el que va sufrir sota el jou de Rússia, principalment, ha imposat actualment el terror blanc als importants nuclis nacionals (ukranians, russos blancs i alemanys) tancats entre les seves fronteres, més o menys convencionals. Polònia sent més una política imperialista que una política socialista; això vol dir fins a quin punt pot esperar-se d'ella una aportació efectiva a la pau de l'humanitat.

Finalment. El dia que tots els estats d'Europa sotmetin les seves decisions a un arbitratge internacional, no serà possible la tragèdia encara palpitant de Geòrgia, aquest poble màrtir, que en la mateixa hora que aixecava la seva veu a Ginebra, sofría els horrors d'una invasió devastadora dels exercits de Russia.

En acabar de parlar el nostre company fóu molt aplaudit i felicitat.

DE COL'LABORACIÓ

Més enllà de l'ideal

Em sap greu que certes coses siguin dites; però em sap molt més greu encara que siguin escrites, i que ho siguin en català. Ara—ja fa algún temps—el senyor Rovira i Virgili—que jo admiro com historiador i compadeixo vivament com a polític—se les ha agafades amb la Rússia dels Soviets, segurament per a distreure el seu temperament combatiu (?), ja que no pot combatre la «vieja política».

Em sembla que el famós líder de la no menys famosa Acció Catalana, va equivocar-se un títol; el famós líder de la no menys famosa Acció Catalana, constava com a «home d'esquerra» en el Consell Central del partit. Ara hem vist tots que l'esquerra que defensava ell no era més que un títol circumstancial per tapar les apariències; i, si bé això no és censurable, deurien procurar els homes d'«esquerra» d'Acció Catalana no deixar veure el llautó tan fàcilment.

Em refereixo a les informacions a totes llums tendencioses que sobre el cas Geòrgia ha engiponat «La Publi» als seus pacients llegidors. Per lo vist, això de que els Soviets assassinin obrers, pagesos i intel·lectuals georgians que defensen sa Pàtria, sembla molt plà als nostres Estevets. Segurament obliden que la F. R. S. S. va concedir una àmplia independència federal a tots els territoris que constituien una unitat ètnica dintre l'ex-imperi dels tzars. Sense controlar oficialment les noticies rebudes, sense ni tan sols publicar els telegrames de les agències russes—així ho demana la més elemental imparcialitat i honradesa periodística—i molt temps després encara d'haver cessat la campanya anti-soviètica, àdhuc en els diaris més «independientes» i reaccionaris, l'orgue d'Acció Catalana segueix enviant noticies i escrivint articles parlant de l'«imperialisme bolxevic», del «terror roig» i altres coses per l'istil.

Si jo estés convençut que verament es tracta d'una insurrecció nacional per la part del poble, o tant sols d'un nucli del poble, seria el primer a combatre aquest acte dels Soviets, que aleshores cauria totalment fora de les seves doctrines internacianals sobre el dret de les nacionalitats. Però hem sembla que el poble de Geòrgia no és precisament la «Geòrgia Petroleum Co.» sinó tot el contrari. Això de que uns senyors accionistes nordamericans decideixin recuperar a tota costa uns pous de petroli, que avui han caigut en mans de la, a desgrat de tot, gloriòsa Revolució Russa, i per conseguir-ho armin una partida de lladres i els enviin a les muntanyes de Geòrgia a fer «agitació patriòtica», està molt malament, però a pesar de tot és lògic. El que sembla estrany és que un periòdic tan seriós—i no és broma—com la abans nostra «Publicitat», que es diu lliberal, republicana, socialista i no sé quantes coses més, es faci ressò d'aquestes bestieses i es torni solidària—no sé si de grat o per força—dels banquers de Wal Street, que—com recordarà molt bé la «Publi»—quan necessiten cobrar els interessos d'un emprèstit no tenen cap escrúpol en enviar l'esquadra del seu estat a esclavitzar pobles com la Dominicana i Puerto Rico entre altres. En el bon temps,—això fa més d'un any—la aleshores encara nostra «Publicitat» combatè amb molta energia aquesta mena d'imperialisme que podríem anomenar financier dels nord-americans; ara s'estima més ajudar-lo moralment fent-li una propaganda gratuita que sembla pagada. Es veu que el combatir l'estat espanyol—veritable enemic seu, si són el que es deien—no és tan necessàri com combatir l'estat Revolucionari Rus que segurament—Mare de Déu!—és un gran perill per la Nació Catalana, i, sobre tot, pel «nacionalisme integral» dels nostres ex-aixerits ex-Estevets.

Potser s'em dirà que en tota dictadura, enc que aquesta sigui del proletariat, una cosa són els principis internacionals i una altra els actes interiors. Bé: acceptem que la Rússia Obrera és militarista; si ho és, per què es dedica a sotmetre a Geòrgia tan sols? Per què respecta la independència d'Ucrània, de Letònia, de Turquestàn, de Sibèria, i de tants altres pobles? Si tots aquests països, que tenen un sentit nacional molt més desvetllat que no pot tenir Geòrgia, es troben plenament satisfets en tot ço que es refereix a la seva personalitat nacional, reconeguda i respectada per la Federació, ¿és lògic suposar que Geòrgia, la petita Geòrgia, demani Llibertat?

Crec més aviat que tot plegat és un joc del capitalisme nordamericá contra «el perill comunista» que segurament els treu el són. En efecte, el caràcter de la revolta permet creure que no és més que un detall de la formidable lluita entaulada a tot arreu entre el proletariat militant i el capitalisme. La Nació Obrera té uns enemics que la volen aixafar, i per assolir-ho, no sentint-se prou forts, oposen una banda de pistolers internacionals, representants de la burgesía—internacional també—a la seva força. Es natural que la Rússia dels Soviets surti aviat d'aquestos perills de reacció, car si la burgesía internacional, representada per la de la més important nació capitalista del món, es veu forçada a acudir a aquestos medis, li resten ben poques probabilitats de triomf al posar enfront les dues forces: La Rússia Obrera, defensora de la Llibertat dels homes i dels pobles, per un cantó, i el capitalisme internacional, opressor i militarista, per un altre. Comprenc molt bé, que la «Publi» defensi al capitalisme, tenint en compte el caràcter comercial que darrerament ha pres el periòdic d'una manera molt marcada. El que no comprenc és que al mateix temps es digui lliberal. De totes formes, ja estem acostumats a que quan els nostres intel·lectuals del plà de l'Os diuen que volen estar «de cara al món» en realitat están «de cara a les pessetes». Es molt natural. Ara, que per això, no valía la pena de desfer la Lliga ni de tractar de traidor en Cambó.

I prou. I, sobretot, creguint-me el senyor Rovira i Virgili i demés «homes d'esquerra» d'Acció Catalana: No es posin amb la Rússia dels Soviets. Que el senyor Rovira i Virgili—l'admirat historiador i compadit polític—es dediqui a escriure la Història d'una altra Nació esclava, i que segueixi tractant amb la seva reconeguda mestria els problemes internacionals, que ja hi té traça en això; i que segueixi publicant les seves cròniques en aquest diari «europeu»—jo també ho creia—tan ben fet i tan ben confeccionat, però sense ànima, que es diu «La Publicitat».

Emili Barrera

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

En vista de l'èxit assolit entre els nostres lectors, de la magnífica prosa del gran Màxim Gorki COMPANY!, publicada fa unes setmanes com a fulletó del nostre setmanari, la redacció ha cregut oportú fer un tiratge apart de la dita obra.

Amb COMPANY! de Màxim Gorki, doncs, inaugurem les EDICIONS DE JUSTICIA SOCIAL.

Les EDICIONS DE JUSTICIA SOCIAL, *després de COMPANY! de Màxim Gorki, publicarà altres obretes que anunciarem des d'aquestes pàgines.*

COMPANY! de Màxim Gorki ha sortit ja.

Amics, adquiriu el primer número de les EDICIONS DE JUSTICIA SOCIAL.

De venda: als quioscs. Comandes: a la llibreria d'En Marçal Badia, de Reus. Preu: DEU CENTS.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura militar

Als suscriptors de fora

El manteniment d'un periòdic com el nostre comporta un sacrifici constant. L'anormalitat actual fa més dura encara la vida de JUSTICIA SOCIAL.

Preguem a tots, vivament, vulguin ajudar a l'èxit de la nostra obra remesant-nos l'import de les suscripcions que s'ens deuen.

Conferència

Demà diumenge, al Vendrell, el nostre amic Montanyà, president de Secció d'Estudis de la «U. S. de C.», donarà una conferencia pública desenrotllant el tema «La sífilis a Catalunya»

Aquesta forma part de un cicle d'actes culturals organitzat per la cooperativa «La Reforma».

Als nostres corresponsals

Fem present als nostres corresponsals que les liquidacions deuen practicar-les cada fi de mes. Als negligents que no ho efectuin els girarem, carregant-los una pesseta per les despeses.

No admetem retorns de paper. Per això facturem els exemplars a 10 cts.

Pels presos

Quantitats rebudes amb destinació a les famílies dels obrers-estudiants darrerament detinguts:

N. C. 10 ptes.—J. B. 5 ptes.—E. O. 5 ptes.—J. M.ª S. 10 ptes.—P. R. 5.—T. R. 5 ptes.—R. C. 6 ptes.—J. C. 5 ptes.—A. P. 5 ptes. Total 56 ptes.

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

Primeres Nocions d'Economia Política
CHARLES GIDE
Versió castellana de *J. Cardó*
Preu: 1'50 Ptes.

Avant-projecte d'una Llei de Cooperatives
J. SALAS ANTÓN
Preu: 0'15 Ptes.

Publicacions de Propaganda de *Acció Cooperatista*
Encàrrecs: Aurora, 11 bis.

Noves i documents

ESPAÑA.—**Els miners d'Asturies.**

Després de l'acte grandiós celebrat a la Casa del Poble de Madrid el dia 13 d'aquest mes, ja no hi havia dupte que'ls miners asturians sabrien posar ben alt llur nom en la lluita que'ls hi plantejava l'anunci oficial dels patrons de retirar els 50 centims diaris de plus que fèia alguns mesos que cobraven si no's resignaven a treballar una hora mes diaria. Les conclusions aprovades en el miting de Madrid son una demostració incontestable de que els obrers no tenen la culpa de l'augment del preu del carbó ja que la producció mitja per obrer que en 1914 era de 138 tones, ha arribat a 138 en en 1923 i s'espera que arrivarà a 145 en 1924, mentre que a l'hora present el promig dels jornals es de 8.77 pessetes diaries, quantitat insuficient per al sosteniment de una familia donat el cost actual de la vida. La rebaixa de salaris proposada pels patrons hauria reduit els ingressos de l'obrer a la insignificant suma de 140 pessetes mensuals.

Malgrat aquests antecedents colpidors, l'entestament patronal va provocar la vaga general a tota la conca minera, la qual amb la mes perfecta unanimitat i correcció s'ha mantingut fins que, el dia 21, amb la intervenció del Governador, va convenir-se en mantenir el subsidi diari de 50 centims fins el mes de gener mentre es busca una solució definitiva al poblema huller. El 22 de novembre ja's va rependre el treball a tota la conca llevat de les mines de Comilles a on per no haver-se alterat les condicions tampoc s'havia plantejat la vaga.

La solució no es mes que un petit aplaçament, pero l'unanimitat i disciplina obreres en aquests moments són per elles soles una gran victòria. Una col·lectivitat ben unida i ben dirigida pot confiar en una solució definitiva i satisfactoria. Si així no fos, malgrat la molta raó que assisteix als nostres germans d'Asturies, llur causa és de una tal naturaleza que qualsevol debilitat, defecció o titubeig pot portar-los a la completa ruina. Confiem sabràn mantenir-se fins a la fi i senyalar un exemple a tots els obrers peninsular en aquestes hores amargues.

ALEMANYA.—**Una victoria socialista.**

Les eleccions celebrades el dia 9 de novembre per a la renovació ordinaria de la Dieta de Anhalt senyalen una victória pels socialistes els quals representen ara la més forta minoria de la Cambra. Veus aquí els vots obtinguts en aquestes eleccions comparant-los amb les anteriors:

		Anterior
Socialistes	78.000	64.000
Demòcrates	19.000	6.000
Comunistes	11.000	16.000
Centristes	2.400	2.000
Racistes	7.200	7.900
Nacionalistes	61.400	64.500

Com es veu, els extremistes—nacionalistes i comunistes—van perdent terreny a Alemanya, i és molt probable que en les eleccions del 7 de desembre sufriràn una considerable minva de vots a tota la República i la conseguent minva de llur representació en el Reichstag. A la Dieta de Anhalt, amb arreglo a la votació obtinguda corresponen a cada partit els llocs seguents:

		Anterior
Socialistes	15	13
Demòcrates	3	1
Comunistes	2	4
Racistes	1	2
Nacionalistes	14	15

GRAN BRETANYA.—**El Parlament.**

Terminades totes les operacions electorals, el Parlament queda definitivament compost per 419 conservadors (413 unionistes i 6 constucionalistes), 151 socialistes, 40 lliberals i 5 d'altres partits. La majoria unionista exclussivament sobre tots els altres partits plegats—incloses els constitucionalistes—és de 211 diputats ço que vol dir que tenen més de dos terços del Parlament.

Els socialistes tenen ja una baixa amb la mort de E. D. Morel, diputat per Dundee des de 1922. Com que aquesta població escocesa ha donat una majoria sempre creixent als socialistes, és d'esperar que en les eleccions parcials que es produeixin, les coses quedaràn en el mateix estat que les han deixades les eleccions generals.

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure:

Com a home, has d'ésser socialista.

Com a obrer, sindicalista.

SETMANARI SOCIALISTA

Justicia Social

2.ª època

CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:

Carrer de Guardia, 14, pral. - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:

Marçal Badia, Llovera, 13. - REUS

REDACTORS I COL'LABORADORS:

Gabriel Alomar - Serra i Moret - Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Aguadé Miró - Cristòfor de Domènec - J. Carner Ribalta - J. Llorens i Artigas - Dr. Emili Mira - Vicens Vilarassau - Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - "Apa" - Rossend Llates - Dr. Muntanyà - Francesc Viladomat - Sara Llorens - Manuel Galés "Galdric" - Marius Vidal - Ferrán Cuito - B. Farré - Josep Ricart i Sala - Manuel Escorza - Josep M.ª Pou i Sabater - J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Francesc Gandia - Dr. Josep Amorós - Emili Saleta - "Shum" - F. Cañadas - Josep M.ª de Sucre - J. Rouré i Torrent - Manuel Alcàntara i Gusart - Dr. Cosme Rofes - Ignasi Iglesias - Roc Guinart - Puig Pujades - Joan Fronjosà - Balagué Baró - R. Ràfols Camí - Jaume Cardús - J. Duràn i Guardia - Joan Forment

REDACTORS-CORRESPONSALS

Albert Schneeberger - Rafael Ramis, *França*
Joan Comorera.—*Argentina*
Carlota Goterca.—*Xile*
René Lyr.—*Bèlgica*
Roberto Marvasi.—*Itàlia*
Dr. Andrés Ovejero.—*Madrid*

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Provincies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes.

Estranger:
Mig any, 5'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

JUSTICIA SOCIAL *és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.*

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIÓ DE RABASSAIRES DE CATALUNYA»

Es publica cada dissabte. 15 Cts.

Redacció i Administració: Cardona, 12, 1.er
BARCELONA

"ACCIÓ COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya: Problemes socials relacionats amb la cooperació.

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anyal: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - Tarrasa

Treballador!

Signes digne de la teva condició humana!

Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.

Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Imp. Bonaventura. - Reus.